

Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan 2012-2013 med utvärdering

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling
3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering
4. Att upptäcka och anmäla diskriminering och annan kränkande behandling
5. Att utreda och dokumentera diskriminering och annan kränkande behandling
6. Att åtgärda och följa upp diskriminering och annan kränkande behandling
7. Ansvarsfördelningen
8. Delaktighet, medverkan och förankring
9. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013
10. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013
11. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013
12. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2012/2013
13. Bilaga 1: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 7-9 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22
14. Bilaga 2: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 4-6 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22
15. Bilaga 3: Sammanställning av enkät för eleverna i åk F-3 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22
16. Bilaga 4: Sammanställning av enkät för lärarna vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-18

1. Inledning

På Segrande Liv Grundskola accepterar vi inte någon form av diskriminering eller annan form av kränkande behandling. Vårt mål är att alla elever och all personal ska trivas, känna sig trygga och respekterade. Segrande Liv Grundskolas elever och personal ska känna till sina rättigheter och skyldigheter när det gäller likabehandling, diskriminering och annan kränkande behandling. På skolan bedriver vi ett aktivt arbete för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling.

Syftet med Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsplan är att tydliggöra skolans mål för elevernas trivsel och umgänge mellan alla som finns på skolan. I likabehandlingsplanen finns rutiner för att förebygga, förhindra, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Alla på skolan ska behandlas lika oberoende av kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.

2. Definitioner av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering:

1. *direkt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan, om denna negativa behandling beror på den andre personens kön, ålder, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
2. *indirekt diskriminering* betyder att en person behandlas sämre än någon annan genom ett beslut som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
3. *trakasserier* betyder att en person har ett sätt som kränker någon annans värdighet och som har anknytning till kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet och uttryck.
4. *sexuella trakasserier* betyder att en person har ett uppträdande på ett sexuellt sätt som kränker någon annans värdighet.
5. *instruktioner att diskriminera* betyder att en person ger order eller instruktioner om att diskriminera någon annan på ett sätt som beskrivs i punkterna 1 - 4.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt ovan nämnda punkter, ändå kränker ett barns eller en elevs värdighet. Bedömningen utgår alltid från elevens personliga upplevelser.

3. Skolans organisation för att främja likabehandling och förebygga diskriminering

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Alla som arbetar på Segrande Liv Grundskola har ansvar för att det råder ett tryggt klimat på skolan. I det dagliga pedagogiska arbetet ägnas tid åt att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Detta sker på olika sätt, till exempel genom morgonsamlingar med hela skolan varje dag, klassråd, ett aktivt Elevråd, ett team kring Elevhälsan, drama, inbjudna gäster, värderingsövningar och samtal kring värdegrundsfrågor.

Främjande åtgärder:

- Information om skolans likabehandlingsplan ges till samtliga elever och föräldrar varje läsår.
  - Skolans *"Handlingsplan vid misstanke att barn far illa"* går igenom av samtlig personal minst en gång per läsår.
  - En enkät genomförs varje skolår för att mäta elevernas trygghet på skolan och för att kunna genomföra förbättringar.
  - Skolans personal fortbildas i värdegrundsfrågor och arbete mot diskriminering.
  - Personalen tar ansvar som rastvärdar för att skapa trygghet innan skolan börjar och på rasterna.
  - Vid sammansättningen vid grupparbeten och dylikt är målet att motverka diskriminering och kränkande behandling.
  - Skolans Elevråd arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan genom att bland annat arrangera gemensamma aktiviteter.
  - Inför varje utvecklingssamtal får eleverna göra en självvärdering utifrån följande kategorier: Självkänsla, Empati, Samspel med andra, Ansvarstagande i gruppen, Demokrati, Hälsa, Arbetsro och arbetsglädje, Planering av studier, Medvetenhet och förståelse för omvärlden, Reflektion och bedömning av sitt eget lärande, Analysera och dra slutsatser, Kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden, Använda sig av många olika källor, Uppskattning och rimlighet.
- Sedan under utvecklingssamtalet leder eleven själv sitt samtal genom att utgå från det som han/hon skrivit i sin självvärdering.

- I skolans främjande arbete utifrån elevernas helhetsperspektiv anordnas varje termin två temaveckor med inriktning på ”Hälsa och Livsstil”.
- För att främja likabehandling genomför skolan en gång per termin en temadag om ”Värdegrunden”.
- Varje termin anordnar skolan en temadag om ”Likabehandling” där skolans likabehandlingsplan och arbetet går igenom och diskuteras med eleverna. Dessa temadagar har riktat innehåll och målet är att informera och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Varje läsår får eleverna arrangera en ”Nobelfest” tillsammans med personalen. Under festen delas det ut diplom till varje elev och till var och en i personalen. På diplommet står deras positiva egenskaper beskrivna. Det är eleverna själva som skrivit de positiva egenskaperna om varandra och om skolans personal.
- Varje termin får eleverna i åk 4-6 och åk 7-9 en temadag om ”Sex och Samlevnad”.
- Skolan har också en policy av att bjuda in gäster till skolan som kan dela viktiga erfarenheter och tankar till eleverna. Exempel på gäster från läsåret 2008/2009 var en samisk kvinna, en funktionshindrad man och en man från Bosnien med muslimsk tro och gäster från läsåret 2009/2010 var en man som arbetat i svenska skolan i Nicaragua. Läsåret 2011-2012 besökte Mohammed Gulchin och Christina Spännar skolan. Mohammed Gulchin som själv kommit från Afghanistan som asylsökande för åtta år sedan berättade på ett levande sätt om Afghanistan, sina upplevelser av kriget, flykten till Sverige och situationen som asylsökande i Sverige. Christina Spännar berättade om sitt engagemang för utsatta människor och om hur hon jobbade med just ensamkommande flyktingbarn från Afghanistan.
- Varje skoldag börjar med en gemensam morgonsamling med rektor, lärare och samtliga elever.
- På den schemalagda skoltiden arbetar personalen även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. Detta sker regelbundet under schemalagda lektioner genom filmvisning, värderingsövningar och diskussioner. Eleverna får diskutera olika scenarier av diskriminering och kränkande behandling och komma med förslag på hur man skulle kunna lösa situationen bättre. Det diskuteras också om vad som är rätt och fel och hur man skulle känna sig om man var utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.

- När lärarna delar ut skriftliga test eller andra arbeten som eleverna gjort har skolan en policy att eleverna inte ska prata med varandra. Alla elever ska få tillbaka sina test och arbeten utan att visa sina resultat för varandra eller jämföra den respons de fått. Detta för att tona ner eventuell jämförelse med varandra.
- Varje lärare har i åtanke under ordinarie lektioners gång att arbeta mot diskriminering och annan kränkande behandling genom att föregå med gott exempel på hur vi ska behandla varandra samt uppmärksamma om ett dåligt beteende skulle förekomma.
- Varje lärare ska uppmuntra varje elev till att uttrycka sina egna åsikter och respektera varandras åsikter. Läraren ska skapa ett klassrumsklimat där varje individ kan känna sig trygg i vetskapen om att skilda åsikter respekteras.

4. Att upptäcka och anmäla diskriminering och annan kränkande behandling

De tydliga rutiner som finns på Segrande Liv Grundskola för att tidigt upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling är klassråd, utvecklingssamtal, hälsosamtal med skolsköterskan, hälsosamtal med kuratorn och trivselenkät. På Segrande Liv Grundskola finns även ett schema för rastvärdar som täcker varje morgon innan skolan börjar och alla raster och innebär att det finns vuxenuppsikt över utrymmen och platser där eleverna vistas.

All personal blir informerad om sitt individuella ansvar gällande uppmärksamhet kring diskriminering och kränkande behandling. Personalgruppen diskuterar vilka utrymmen och situationer som kan vara extra viktiga att ha uppsikt över. Vid upptäckt, eller misstanke om diskriminering och annan kränkande behandling, är skolans policy att berörd personal agerar omedelbart. För detta finns följande rutiner:

- Klassföreståndaren eller annan personal kontaktar rektorn.
- Rektorn kontaktar teamet kring Elevhälsan.
- Skolans personal har tät kontakt med vårdnadshavarna.
- Elevernas situation diskuteras under arbetslagsträffar.
- Olika uppkomna situationer och grupp-processer diskuteras regelbundet under arbetslagsträffarna.
- Teamet kring Elevhälsan diskuterar elever regelbundet.
- Teamet kring Elevhälsan diskuterar också uppkomna situationer som skett under lektioner, raster, luncher och dylikt. Teamet diskuterar även grupp-processer regelbundet.
- Varje läsår har skolsköterskan ett hälsosamtal med eleverna i åk 4 och åk 8 och med eleverna i förskoleklassen tillsammans med deras vårdnadshavare.
- Varje läsår har kuratorn ett hälsosamtal med eleverna i åk 2 och åk 6.
- Vid händelser som kräver andra åtgärder skrivs en utredningsrapport.

På den schemalagda skoltiden arbetar personal även specifikt mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning och annan kränkande behandling. Personalen på Segrande Liv Grundskola arbetar kontinuerligt med att uppmärksamma all form av diskriminering och kränkande behandling.

5. Att utreda och dokumentera diskriminering och annan kränkande behandling

Om diskriminering och annan kränkande behandling upptäcks finns följande rutiner:

- Rektorn eller den rektor utser, ansvarar för att en ordentlig utredning genomförs bland annat genom att samtala med berörda personer eller personer som kan ha sett och hört relevanta saker i ärendet.
- Rektorn eller den rektor utser, ansvarar för att se till att lämpliga åtgärder genomförs utifrån det som framkommit i utredningen.
- Rektor har kontakt med vårdnadshavarna.
- Rektor och eventuellt en kollega har samtal med vårdnadshavarna.
- Rektorn och medlemmar ur teamet kring Elevhälsan kallar till elevkonferenser med vårdnadshavarna vid behov.

Händelsen skrivs ned i en utredningsrapport som detaljerat beskriver händelseförloppet, vilka som var delaktiga och vem som blivit utsatt. Rektorn ansvarar för utredningen och gör också vid varje enskilt fall en bedömning om hur allvarlig kränkningen är, vilken sorts diskriminering det rör sig om och om anmälan till andra myndigheter ska göras.

6. Att åtgärda och följa upp diskriminering och annan kränkande behandling

Vid akuta situationer som rör diskriminering och annan kränkande behandling reagerar skolans personal. Vid dessa akuta situationer agerar skolans personal efter följande rutiner:

- Den som uppmärksammar situationen samtalar med de inblandade på plats.
- Information kring händelsen vidarebefordras till rektor eller klassföreståndare som pratar om händelsen med sina elever.
- Hemmet kontaktas kontinuerligt.
- Annan myndighet kontaktas om situationen kräver det.
- Den som är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling erbjuds samtal med skolsköterskan och/eller kuratorn.

Om en elev har utsatts för diskriminering eller kränkning av en i personalen på skolan kan eleven berätta detta för någon vuxen på skolan som den har förtroende för som i sin tur kontaktar rektorn. Om en annan i personalen på skolan har uppmärksammat detta kontaktas rektorn omedelbart som sedan samtalar med den det berör i personalgruppen. Eleven som blivit utsatt får samma stöd som vid annat fall av diskriminering och kränkande behandling.

För att åstadkomma långsiktiga lösningar följer skolan följande rutiner:

- Regelbunden kontakt med hemmet.
- Teamet kring Elevhälsan kopplas in vid behov.
- Personalen bryter ordinarie undervisning under en period för att med andra metoder och riktat innehåll åstadkomma en bestående förändring.
- Uppföljningsmöten och utvärdering med inblandade.

För att förändra strukturer och förhållanden elever emellan följer skolan någon eller samtliga av följande rutiner:

- Tillfällig eller permanent förändring av olika grupsammansättningar av elever.
- Tillfälligt eller permanent platsbyte i klassrum.

All personal arbetar regelbundet med att åtgärda uppkomna situationer. Rutinerna och åtgärderna ovan gäller för all form av diskriminering och kränkande behandling.

7. Ansvarsfördelningen

Skolans personal har följande ansvarsområden:

- Rektorn är ansvarig för utredandet av utredningsrapporter och vid de fall där någon i personalen har utsatt elever på skolan för någon form av kränkning. Rektorn är ansvarig för att en anmälan skrivs till myndigheter (främst polisen), kallar till elevkonferens samt ansvarar för att göra likabehandlingsplanen känd och förankra den hos personalen.
- Rektorn leder teamet kring Elevhälsan.
- Skolsköterskan har hälsosamtal och hälsokontroller med elever.
- Skolsköterskan är med i teamet kring Elevhälsan.
- Kuratorn har hälsosamtal med elever.
- Kuratorn är med i teamet kring Elevhälsan.
- Lärarna arbetar förebyggande med att motverka diskriminering och kränkande behandling, kontaktar hemmet, ser till att rektor blir informerad samt ansvarar för att uppföljning sker.
- Teamet kring Elevhälsan för regelbundna diskussioner om elevernas psykosociala hälsa och beslutar om åtgärder. Vid dokumenterade mobbningsituationer sker samtal och uppföljningssamtal med den/de som har utsatt någon annan för kränkning.
- Rastvärden är synlig och tillgänglig och skriver utredningsrapport vid behov.
- Elevrådet arbetar förebyggande med samtliga klasser på skolan bl. a. genom att arrangera gemensamma aktiviteter för hela skolan.

All personal på skolan har ansvar att anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa. Skolan har en skriftlig ”Handlingsplan vid misstanke att barn far illa”

All personal på skolan har ansvar för att följa likabehandlingsplanen och att anmäla då någon bryter mot denna.

8. Delaktighet, medverkan och förankring

All personal ska läsa igenom och ge synpunkter på likabehandlingsplanen. Detta ska också göras av elevrådet, som består av elevrepresentanter från samtliga klasser. Likabehandlingsgruppen består av rektorn, skolsköterskan, kuratorn samt en lärare och de är ansvariga för upprättandet av likabehandlingsplanen utifrån dessa synpunkter.

En ny likabehandlingsplan upprättas vid varje läsårs start och läggs ut på skolans hemsida. Föräldrar kommer vid varje föräldramöte uppmanas att ta del av planen samt lämna in synpunkter och åsikter till likabehandlingsgruppen.

Likabehandlingsgruppen gör även en enklare version av likabehandlingsplanen för att garantera att alla elever, oavsett läskunskapsnivå, ska förstå innehållet i likabehandlingsplanen och känna till sina rättigheter.

Fortlöpande under läsåret görs en utvärdering av årets likabehandlingsplan för att säkerställa likabehandlingsarbetet och att målsättningar följs och att åtgärder görs.

Vid varje läsårs slut görs en sammanfattande utvärdering av årets likabehandlingsplan för att komma fram till vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras och förändras. Det görs även en kartläggning med eleverna för att komma fram till vilka målsättningar och åtgärder som eleverna och personalen vill ha i nästa läsårs likabehandlingsplan.

Vid varje läsårs start upprättas en ny likabehandlingsplan som delas ut till all personal och rektorn går igenom innehållet. Vid behov görs ändringar i likabehandlingsplanen när som helst under pågående skolar.

9. Kartläggning och planerade åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas vid läsårets slut och en ny upprättas årligen. Även teamet kring Elevhälsan gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Innan nuvarande läsår avslutas träffar rektorn likabehandlingsgruppen och diskuterar behovet av utbildning för personalen på skolan när det gäller att upptäcka och stoppa diskriminering och annan kränkande behandling.

Kartläggning inför läsåret 2012/2013

- a) Likabehandlingsdagen under höstterminen 2011 startades upp med skolans alla elever och personal. En genomgång och diskussion av skolans likabehandlingsplan gjordes. Därefter diskuterades årets kommande Nobelfest och eleverna fick berätta vad de ville vara ansvarig för.

Efter rasten delades eleverna upp i sina respektive klasser. I samtliga klasser diskuterades betydelsen av olika ord och begrepp från likabehandlingsplanen såsom diskriminering, kön och kränkande behandling. Därefter fick eleverna i F-3:an sitta mitt emot en kompis i klassen och rita av honom eller henne. Sen skulle var och en presentera sin kompis för resten av klassen och berätta vad kompisens var bra på. Eleverna i 7-9:an och 4-6:an fick efter begreppsdiskussionerna tid till att skriva positiva saker om varje elev på skolan till diplomerna som skulle delas ut på Nobelfesten.

- b) I början av vårterminen 2012 fick eleverna i åk 4-9 besvara en enkät med frågor inom några centrala områden i skolan.

Eleverna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från "Instämmer helt" till "Instämmer inte alls". I redovisningen av resultatet lade vi även till en kolumn där vi räknade ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna värderade påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

Av sammanställningen gick det utläsa att påståendet *"Jag har utvecklat min förmåga att leva mig in i och förstå andra människors situation"* fått högst medelvärde (3,64). På andra plats kom påståendet *"Jag har gjort framsteg och överunnit svårigheter"* (3,6).

Lägst medelvärde fick påståendena *"Jag har än mer funnit min unika egenart"* och *"Jag har utvecklat förmågan att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter"* (2,88).

Enkäten om elevinflytande besvarade endast eleverna i åk 7-9. Av den kunde man utläsa att eleverna tyckte att de hade sämst inflytande över inköp av läromedel och annat material (1,92) och över planeringen av undervisningen (2,46). Högst värde av eleverna fick påståendena *"Möjligheten till inflytande är lika oavsett etnicitet"* och *"Möjligheten till inflytande är lika oavsett sexuell läggning"* (3,85).

- c) Under vårterminen träffades hela skolan tillsammans och rektorn gick kortfattat igenom likabehandlingsplanen och skolans arbete kring likabehandling och värdegrund. Eleverna fick sedan enskilt besvara en enkät som bestod av ett antal olika påståenden som de skulle ta ställning till.

De fick läsa påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från *"Instämmer helt"* till *"Instämmer inte alls"*. I redovisningen av resultatet lade vi även till en kolumn där vi räknade ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna instämde till de olika påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

För åk 7-9 fick följande två påståenden högst poäng *"Jag har alltid någon att vara med på rasterna"* (3,8) och *"Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person"* (3,5).

För åk 7-9 fick följande två påståenden lägst poäng *"Rastvärdarna gör att jag känner mig trygg på rasterna"* (2,5) här valde dock några elever att inte sätta något kryss och andra skrev kommentarer som: "Finns inte", "De finns inte", "De märks inte". Det andra påståendet som fick lägst poäng var *"Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter"* (2,5)

För årskurs 4-6 fick följande påståenden högst poäng *"Jag har minst en vuxen på skolan jag kan gå till om jag har ett problem"* (3,8) och *"Jag har alltid någon att vara med på rasterna"* (3,7)

För årskurs 4-6 fick följande två påståenden lägst poäng: *"När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där"* (2,3) och *"Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna"* (2,9)

Därefter delades eleverna upp i åldersblandade grupper som fick diskutera och skriftligt besvara några olika frågor som syftade till att utvärdera likabehandlingsarbetet samt kartlägga situationen inför kommande läsårs plan.

I de skriftliga svaren framkom bland annat att eleverna var generellt nöjda med hur likabehandlings- och värdegrundsarbetet fungerade på skolan. De tyckte att man

behandlade varandra bra på skolan. De efterlyste något mer aktiva uppgifter under likabehandlingsdagarna t.ex. drama eller gruppövningar. Fler förslag var film, spela något spel, teambuilding och termometern.

Gällande skolluncherna framkom det att en del elever upplevde miljön lite stimmig och att ljudnivån var för hög. Det förekom också förslag på att inte längre ha matvärdar.

De tog också upp att de inte tyckte att rastvärdarna var tillräckligt aktiva under rasterna.

- d) Mätningar av bullernivån i skolrestaurangen gjordes under några skolluncher i slutet av vårterminen och dessa visade på att bullernivån bör förbättras.
- e) I slutet av vårterminen fick även lärarna besvara en enkät, vilken visade att samtliga lärare var nöjda med sin arbetssituation och upplevde sitt arbete som stimulerande och utvecklande. Lägst värde fick påståendet *"Jag tycker att det är lugnt och skönt vid skolluncherna"* (2,4). Detta följt av *"Jag är aktiv som rastvärd"* (2,6) och *"Temadagen med Muhammed Gulchin från Afghanistan gav mig möjligheter att prata med eleverna om hur det är att komma från ett annat land"* (2,6). Påståenden kring medarbetarsamtalet fick också relativt lågt värde.

10. Målsättningar för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013

Främjande målsättningar för läsåret 2012/2013

- Anordna en temavecka med inriktning på Hälsa och Livsstil varje termin.
- Anordna en temadag om Värdegrunden varje termin.
- Anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen varje termin. Temadagarna ska innehålla praktiska övningar och drama.
- En temadag om sex och samlevnad ska anordnas varje termin.
- En nobelfest ska anordnas där elever och lärare ska få diplom
- Anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin.
- Anordna en temadag om Raoul Wallenberg.
- Bjuda in en gäst med något funktionshinder.
- Att skolans elevråd arrangerar roliga aktiviteter för hela skolan
- Aktivt inkludera samtliga lärare i likabehandlingsarbetet
- Analysera Skolverkets allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”.

Förebyggande målsättningar för läsåret 2012/2013

- Att samtliga rastvärdar blir mer aktiva och synliga för eleverna
- Att rastvärdarna rör sig över hela skolområdet
- Förstärka elevrådets representation av alla elever
- Att samtliga elever känner sig delaktiga i elevrådets aktiviteter
- Att samtliga lärare är engagerade i elevrådets aktiviteter och deltar i dessa
- Vidareutveckla en mer avslappnad och avstressad miljö kring skolluncherna
- Införa och implementera begreppet pedagogisk måltid bland personalen
- Inspirera eleverna att äta grönsaker varje lunchmåltid
- Arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk
- Involvera samtliga lärare när skolan bjuder in gäster på besök
- Förbättra och vidareutveckla medarbetarsamtalen som rektorn har med lärarna

11. Åtgärder för Segrande Liv Grundskola läsåret 2012/2013

Främjande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2012/2013

- Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen. Vid ett av tillfällena ska det ingå att förbereda och äta en näringsrik frukost tillsammans.
Ansvarig: Lärare Stina Stiberg
- Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen. Dagen ska innehålla aktiva uppgifter såsom drama, gruppövningar, film, spela ett spel, teambuilding eller termometern.
Ansvarig: Lärare Stina Stiberg
- Skolan ska anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårterminen. Dagen ska innehålla aktiva uppgifter såsom drama, gruppövningar, film, spela ett spel, teambuilding eller termometern.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Skolan ska anordna en temadag om Sex och samlevnad under höstterminen och en under vårterminen för åk 4-6 och åk 7-9.
Ansvarig: Stina Stiberg
- Skolans elever ska tillsammans med lärarna arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna. Detta läsår ska skolan skapa ett nytt tillvägagångssätt när eleverna ska skriva de positiva egenskaperna om varandra till diplomerna.
Under festen ska det finnas tillfälle för alla att dansa.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
- Skolan ska anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin. Detta läsår ska vi fokusera på minoriteterna finlandssvenskar, tornedalsfinnar och samerna.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Skolan ska anordna en temadag i anslutning till 100-års jubileum av Raoul Wallenberg där aspekter som mod, civilkurage och mänskliga rättigheter ska belysas.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Skolan ska bjuda in en gäst med något funktionshinder.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Skolans elevråd ska beredas möjligheter att arrangera roliga aktiviteter för hela skolan.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind

- Skolan ska se till att samtliga lärare är aktiva och delaktiga i skolans likabehandlingsarbete. Likabehandlingsplanen ska gås igenom med all personal. Lärarna ska få besvara en enkät med frågor kring värdegrunden och likabehandling.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind
- Skolans rektor ska gå igenom och diskutera Skolverkets allmänna råd ”*Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling*” med alla lärare. Fokus ska läggas på att upptäcka och anmäla trakasserier och kränkande behandling. Skolans likabehandlingsplan ska uppdateras och revideras under hela läsåret utifrån dessa allmänna råd.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Förebyggande åtgärder med ansvarig tjänst för läsåret 2012/2013

- Samtliga rastvärdar ska bli mer aktiva och synliga för eleverna. Rastvärdarnas roll och funktion ska förstärkas.
Ansvarig: Lärare Stina Stiberg
- Rastvärdarna ska röra sig över hela skolområdet, även där de äldre eleverna vistas.
Ansvarig: Lärare Stina Stiberg
- Skolan ska arbeta för att förstärka elevrådets representation av alla elever.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind
- Skolan ska arbeta för att samtliga elever känner sig delaktiga i elevrådets aktiviteter.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind
- Skolan ska se till att samtliga lärare är engagerade i elevrådets aktiviteter och deltar i dessa.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind
- Skolluncherna ska utvecklas till en än mer avslappnad och avstressad måltidsstund. Ljudnivån ska ses över och sänkas.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
- Rutinerna kring matkön ska ses över och ändras till en bättre och lugnare situation.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
- Skolan ska se över möjligheten att ha större bord vid skolluncherna, så att fler elever kan sitta tillsammans.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson

- Matvärdar ska tas bort och ersättas med att varje elev och lärare själva är ansvariga för den plats man suttit vid.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
- Skolan ska diskutera och förankra begreppet pedagogisk måltid bland personalen.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Eleverna ska inspireras till att äta grönsaker vid varje måltid.
Ansvarig: Skolsköterska Gunilla Lundgren
- Skolan ska arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk.
Ansvarig: Lärare Anja Fröjdegård
- Skolan ska se till att samtliga lärare blir involverade och aktiva när skolan bjuder in gäster.
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
- Medarbetarsamtalen för skolans lärare ska förbättras och vidareutvecklas.
Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Specifikt

All personal på skolan kommer att fortsätta arbetet mot all form av diskriminering och kränkande behandling i och utanför lektionssituationer. Alla pedagoger kommer att fortsätta läsa ny skollitteratur och annat undervisningsmaterial för att försäkra sig om att skolans likabehandlingsplan är utformad i överensstämmelse med dem.

12. Utvärdering av Segrande Liv Grundskolas likabehandlingsarbete under läsåret 2012/2013

Allmänt

Skolans likabehandlingsplan kommer att utvärderas fortlöpande under läsåret och en ny plan revideras och upprättas årligen. Även teamet kring Elevhälsan gör årligen en utvärdering för att kunna förbättra sitt arbete inför kommande läsår. Varje läsår får eleverna i åk F-3 och åk 4-9 samt lärarna besvara enkäter med frågor kring värdegrunden och likabehandlingsarbetet.

Resultat av elevenkäten vad gäller värdegrunden och likabehandling

2013-04-22 fick eleverna i åk F-3, 4-6 och 7-9 enskilt besvara en enkät med frågor som handlade om deras åsikter kring värdegrunden och likabehandling. Dessa enkäter har vi arbetat fram utifrån aktuella lagtexter, allmänna råd och utifrån vad som känns relevant för vår skola. Vi har även reviderat dem inför varje läsår.

Eleverna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från ”Instämmer helt” till ”Instämmer inte alls”. I redovisningen av resultatet lade vi även till en kolumn där vi räknade ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna instämde till de olika påståendena. Högst poäng (om alla elever instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

För åk 7-9 fick följande tre påståenden högst poäng *”Jag har alltid någon att vara med på rasterna”*, *”Jag känner mig trygg på rasterna”* och *”Möjligheterna för varje individ är lika oavsett religion eller annan trosuppfattning”*. Alla dessa påståenden fick medelvärdet 3,5.

Lägst poäng fick påståendena *”Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna”* (1,6) och *”Morgonsamlingarna är givande och det ger mig ny kunskap”* (1,8).

För årskurs 4-6 fick följande påståenden högst poäng *”Jag har alltid någon att vara med på rasterna”* och *”Jag känner mig trygg på rasterna”*. Båda dessa påståenden fick medelvärdet 3,9.

För årskurs 4-6 fick följande två påståenden lägst poäng: *”Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna”* (1,7) och *”Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna i skolan”* (2,3).

För årskurs F-3 fick följande påståenden högst poäng *”Jag har alltid någon att vara med på rasterna”* (3,8) och *”Jag vågar alltid säga vad jag tycker”* (3,6).

Påståendet *”Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna”* (2,3) fick även lägst poäng av åk F-3. Följande påståenden fick näst lägst medelvärde (2,8):

"Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig", "Jag tycker att utvecklingssamtalen är bra och viktiga", "Jag gillar morgonsamlingarna" och "Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem".

En sammanställning av resultaten i enkäterna finns som bilagor.

Se bilaga 1: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 7-9 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Se bilaga 2: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 4-6 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Se bilaga 3: Sammanställning av enkät för eleverna i åk F-3 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Resultat av lärarenkät vad gäller värdegrunden och likabehandling

2013-04-18 fick lärarna besvara en enkät med frågor kring värdegrunden och likabehandling.

Lärarna fick ta ställning till en rad olika påståenden och sedan rangordna dem i en 4-gradig skala, hur hög grad de tyckte att påståendena stämde överens, från "Instämmer helt" till "Instämmer inte alls". I redovisningen av resultatet lade vi även till en kolumn där vi räknade ut ett medelvärde för att lättare se i hur hög grad eleverna instämde till de olika påståendena. Högst poäng (om alla lärare instämmer helt) ger medelvärdet 4 och lägst (om alla svarar instämmer inte alls) ger medelvärdet 1.

Nio olika påståenden fick det högsta medelvärdet 4,0 bland annat följande:

"Jag känner mig trygg under mitt arbete i skolan", "Jag känner att det jag gör på min arbetsplats är viktigt och betydelsefullt", "Jag förmedlar budskapet att man har rätt att vara den man är", "Det finns personer på skolan jag har förtroende för och kan gå till om jag har ett problem" och "Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om".

Lägst värde fick påståendet: "Jag är aktiv som rastvärd" (2,3). Detta följt av "Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna" (2,5).

Se bilaga 4: Sammanställning av enkät för lärarna vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan 2013-04-18

Utvärdering av de främjande och förebyggande åtgärderna för läsåret 2012/2013

Här nedan återfinns de åtgärder skolan hade för läsåret 2012/2013. De är markerade med kursiv stil. Utvärderingen följer under respektive punkt med vanlig stil.

Utvärdering av de främjande åtgärderna för läsåret 2012/2013

- *Skolan ska anordna en temavecka med inriktning av Hälsa och Livsstil under höstterminen och en under vårterminen. Vid ett av tillfällena ska det ingå att förbereda och äta en näringsrik frukost tillsammans.*

Ansvarig: Lärare Stina Stiberg

Både under hösten och våren arrangerades en temavecka med inriktning Hälsa och Livsstil.

Höstens temavecka berörde bland annat hjärnan, arbetsminne, studieteknik och sömnens betydelse. Tisdagen den 9 oktober hade hela skolan en heldag ute i naturen på Frostavallen. Eleverna fick bland annat göra samarbetsövningar, lekar, charader om allemansrätten, vandra runt Vaxsjön och grilla korv.

Under vårens temavecka arrangerades bland annat en nyttig och hälsosam frukost för alla elever på skolan. F-3:ans friluftsdag bestod i ett besök på Skånes djurpark. 4-6:ans elever fick cykla Dagstorpssjön runt och laga mat på triangakök på sin friluftsdag. 7-9:ans friluftsdag bestod av en 4 kilometers runda vid Frostavallen. Eleverna hade i olika grupper förberett en mängd aktiviteter längs rundan.

- *Skolan ska anordna en temadag om Värdegrunden under höstterminen och en under vårterminen. Dagen ska innehålla aktiva uppgifter såsom drama, gruppövningar, film, spela ett spel, teambuilding eller termometern.*

Ansvarig: Lärare Stina Stiberg

Höstens värdegrundsdag utgick från att eleverna i 4-9 fick se filmen ”Som om jag inte fanns”. Filmen analyserades och diskuterades sedan i respektive klass.

- *Skolan ska anordna en temadag om Likabehandling och Likabehandlingsplanen under höstterminen och en under vårterminen. Dagen ska innehålla aktiva uppgifter såsom drama, gruppövningar, film, spela ett spel, teambuilding eller termometern.*

Ansvarig: Lärare Nils Malmström

Under höstens likabehandlingsdag fick eleverna i olika grupper skriva ner vilka regler som de tyckte skolan skulle ha. Efter en sammanställning av dessa regler, fick alla elever diskutera tillsammans och därefter gemensamt besluta vilka regler som skulle gälla på skolan.

Under vårens likabehandlingsdag träffades hela skolan tillsammans och rektorn gick kortfattat igenom likabehandlingsplanen och skolans arbete kring likabehandling och värdegrund.

Efter detta fick eleverna göra två övningar som kallades ”Termometern” och ”Fyra hörn”. I den första fick eleverna föreställa sig en termometer på golvet som gick från kall till varm. Ett påstående lästes upp och sedan skulle eleverna placera sig längs skalan efter hur de höll med om vad som sades. Det vill säga att varm var att man höll med och kall att man inte höll med. Påståendena gällde trivseln på skolan, rasterna, sociala medier, skolsköterskan och möjligheten av att ha vuxna att prata med. Den efterföljande aktiviteten ”Fyra hörn” var liknande och här hade eleverna fyra möjligheter att reagera på påståenden. Håller med, håller med till viss del, håller inte med och vet ej representerades av rummets fyra hörn där eleverna fick ställa sig efter vad de tyckte. Under dessa övningar framgick det att eleverna generellt kände sig trygga under raster och lektioner. Några elever tyckte att det fanns elever som inte fick vara med på lekar under raster samt att det fanns elever som talade illa om andra elever. Ingen elev gav dock tillkänna att de skulle ha trakasserats genom sociala medier. Eleverna tyckte också att de hade någon på skolan att prata med om det uppstod problem. Överlag var de nöjda med likabehandlingsdagarna, hälsoveckorna och Nobelfesten.

Därefter delades eleverna upp i åldersblandade grupper som fick diskutera och skriftligt besvara några olika frågor som syftade till att utvärdera likabehandlingsarbetet samt kartlägga situationen inför kommande läsårsplan. I de skriftliga svaren från de olika elevgrupperna framkom bland annat att man tyckte att man behandlade varandra bättre, att temadagarna om likabehandling kunde innehålla någon film, att hälsoveckans frukost var uppskattad, att vi borde ha en matsedel för restaurangen varje vecka, att rasterna var bra men att det saknades aktiviteter under vinterhalvåret, att elevrådet borde träffas oftare, att skolans kurator borde vara mera tillgänglig samt att man under längre lektioner kunde ha en kortare paus då man kunde få tillfälle att röra på sig.

Efter rasten diskuterades och definierades ordet respekt och att ordet respekt har tre olika betydelser. Respekt utifrån att man är rädd för någon eller något. Respekt utifrån att man respekterar olika individers åsikter och tankar. Respekt utifrån att man har respekt för någon som gjort något bra moraliskt. Därefter fick de olika klasserna skapa ett eget drama som skulle handla om de olika aspekterna av respekt. De olika grupperna spelade upp sina dramer för hela skolan och en efterföljande förklaring och diskussion följde.

Eleverna fick avslutningsvis enskilt besvara en enkät som bestod av ett antal olika påståenden som de skulle ta ställning till.

- *Skolan ska anordna en temadag om Sex och samlevnad under höstterminen och en under vårterminen för åk 4-6 och åk 7-9.*

Ansvarig: Stina Stiberg

Eleverna i 4-6:an fick i förväg skriva anonyma frågor inför lektionen med sex och samlevnad. Detta gjorde att alla elever fick möjlighet att ställa sina frågor utan att behöva ge sig till känna. Det kändes angeläget och meningsfullt då alla elever senare vid lektionstillfället deltog i diskussionerna och frågorna som var relevanta och ärliga. Eleverna i 7-9:an fick i förväg skriva anonyma frågor inför lektionen med sex och samlevnad. Detta gjorde att alla elever fick möjlighet att ställa sina frågor utan att behöva ge sig till känna. Eleverna i 7-9:an hade önskemål om att vara uppdelade i två grupper - killarna för sig och tjejerna för sig. Denna gång valde vi därför att vara uppdelade. Vid tidigare tillfällen har eleverna varit både tillsammans killar och tjejer och uppdelade i kill- och tjejgrupp. Nu fick tjejerna möjlighet och utrymme att fråga och diskutera det som gällde dem medan killarna fick prata om och ställa sina frågor.

Vårens temadag om sex och samlevnad byggde på samma princip som höstens temadag. Eleverna fick i förväg skriva anonyma frågor som sedan diskuterades i klassen. Några av frågorna diskuterades gemensamt i klassen och en del frågor diskuterades när klassen var uppdelad i en killgrupp och en tjejgrupp.

- *Skolans elever ska tillsammans med lärarna arrangera en nobelfest för alla elever och all personal. Alla elever och lärare ska få ett diplom där positiva egenskaper är beskrivna.*

Detta läsår ska skolan skapa ett nytt tillvägagångssätt när eleverna ska skriva de positiva egenskaperna om varandra till diplomerna.

Under festen ska det finnas tillfälle för alla att dansa.

Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson

Årets Nobelfest blev åter en succé.

Ett nytt tillvägagångssätt på hur kommentarerna till varje individs diplom skulle skrivas skapades. Man ville att det skulle göras i helklass. Varje klass satt tillsammans och formulerade de positiva kommentarerna till varje elev i klassen och till personalen. När formuleringen till en elev gjordes, fick den eleven lämna klassrummet.

Framtagandet av F-3:ans formuleringar leddes av klasslärare Stina Stiberg och kurator Matilda Johansson.

Framtagandet av 4-6:ans formuleringar leddes av rektor Annika Savelind och kurator Matilda Johansson.

Framtagandet av 7-9:ans formuleringar leddes av rektor Annika Savelind.

Det blev väldigt bra och meningsfyllda formuleringar. Själva framtagandet blev även en bra gruppövning i att uppskatta varandra och att träna sig på att sätta ord på denna uppskattning.

- *Skolan ska anordna en temadag om de nationella minoriteterna varje termin. Detta läsår ska vi fokusera på minoriteterna finlandssvenskar, tornedalsfinnar och samerna.*

Ansvarig: Lärare Nils Malmström

Under hösten arrangerades en temadag om finlanssvenskar och tornedalsfinnar. Eleverna i 4-6:an och 7-9:an fick se filmen "Elina - som om jag inte fanns" som handlade om en flicka som under 1950-talet i Norrbotten blev förbjuden att tala finska av sin lärarinna trots att det var hennes modersmål. Filmen tog upp flera andra aspekter också såsom utanförskap, respekt, sorg och rättvisa. Efter filmen hade de olika klasserna en bra diskussion tillsammans.

23 januari hade skolan besök av Helena Dådning, som är ledamot av Sametinget. För eleverna i årskurs 4-9 berättade hon om hur samernas kultur, språk och näringar såg ut idag. Därefter höll hon en lektion för eleverna i 7-9:an som handlade om samerna som urfolk, om sametingets verksamhet och roll och deras identitet som minoritetsfolk i Sverige.

- *Skolan ska anordna en temadag i anslutning till 100-års jubileum av Raoul Wallenberg där aspekter som mod, civilkurage och mänskliga rättigheter ska belysas.*

Ansvarig: Lärare Nils Malmström

I början av december hade eleverna i åk 4-9 en temadag om Raoul Wallenberg där dagen började med en kort genomgång om vem Raoul Wallenberg var. Genomgången bestod bland annat av Raoul Wallenbergs bakgrund, hans uppväxt och relation till sin farfar som ansvarade för Raouls utbildning, eftersom hans far dog innan han själv föddes.

Sedan fick eleverna se dokumentärfilmen i serien "Ramp om historia" som bestod av intervjuer med folk som Raoul Wallenberg hade räddat och gav en bild av hans verksamhet i Budapest under andra världskrigets slutskede.

Efter det diskuterade eleverna Raoul Wallenbergs öde som Sovjetisk fånge. Frågor kring mod och vad det var som motiverade honom och varför han anses vara en hjälte diskuterades också.

Eleverna ställde under temadagen flera intressanta frågor kring Wallenberg och vad han gjorde under temadagen.

- *Skolan ska bjuda in en gäst med något funktionsbinder.*

Ansvarig: Lärare Nils Malmström

Detta har inte gjorts!

- *Skolans elevråd ska beredas möjligheter att arrangera roliga aktiviteter för hela skolan.*

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Skolans elevråd arrangerade följande aktiviteter under höstterminen:

FIFA-turnering för hela skolan under några veckor

Luciatåg

Skolans elevråd arrangerade följande aktiviteter under vårterminen:

”Ge varandra en kaka dag” under Alla hjärtans dag

Pingisturnering

- *Skolan ska se till att samtliga lärare är aktiva och delaktiga i skolans likabehandlingsarbete.*

Likabehandlingsplanen ska gås igenom med all personal. Lärarna ska få besvara en enkät med frågor kring värdegrunden och likabehandling.

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Likabehandlingsplanen lästes och diskuterades med samtlig personal innan skolterminen började i augusti och en gång under höstterminens slut.

Uppkomna elev- och klassituationer diskuterades fortlöpande under läsåret dels under elevhälsoteamets träffar och dels under arbetslagets träffar.

- *Skolans rektor ska gå igenom och diskutera Skolverkets allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling” med alla lärare. Fokus ska läggas på att upptäcka och anmäla trakasserier och kränkande behandling. Skolans likabehandlingsplan ska uppdateras och revideras under hela läsåret utifrån dessa allmänna råd.*

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Under hela läsåret arbetade skolans styrelse med att vidareutveckla skolans värdegrunds- och likabehandlingsarbete med utgångspunkt från Skolverkets allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling”.

Skolans likabehandlingsplan uppdaterades och reviderades under läsåret utifrån de allmänna råden.

Skolans incident- och utredningsrapport uppdaterades också.

Utvärdering av de förebyggande åtgärderna för läsåret 2012/2013

- *Samtliga rastvärdar ska bli mer aktiva och synliga för eleverna. Rastvärdarnas roll och funktion ska förstärkas.*

Ansvarig: Lärare Stina Ståberg

Enligt den enkät som alla elever och lärare besvarade i maj 2013 var det samstämmiga uppgifter från både elever och lärare att rastvärdarna inte var speciellt aktiva och synliga. Enligt lärarnas enkät var det dock några som ansåg sig vara synliga och aktiva medan andra tyckte att de inte varit aktiva.

Sammanfattningsvis kan man tolka det som att vissa av rastvärdarna blivit mer synliga och aktiva under detta läsår än förra, men att det finns mer att göra på detta område.

- *Rastvärdarna ska röra sig över hela skolområdet, även där de äldre eleverna vistas.*

Ansvarig: Lärare Stina Ståberg

Det har varit varierande under året från rastvärdarnas sida hur mycket de har rört sig över hela området. Flera av rastvärdarna har i första hand varit fokuserade på de yngre eleverna.

- *Skolan ska arbeta för att förstärka elevrådets representation av alla elever.*

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Detta har gjorts!

- *Skolan ska arbeta för att samtliga elever känner sig delaktiga i elevrådets aktiviteter.*

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Detta har gjorts!

- *Skolan ska se till att samtliga lärare är engagerade i elevrådets aktiviteter och deltar i dessa.*
Ansvarig: Rektor Annika Savelind
 Detta har gjorts!
- *Skolluncherna ska utvecklas till en än mer avslappnad och avstressad måltidsstund.*
Ljudnivån ska ses över och sänkas.
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
 Skolluncherna har utvecklats till en mer avslappnad och avstressad miljö och ljudnivån har sänkts. Måltiden har också ännu mer blivit ett tillfälle för trevliga samtal mellan lärare och elever.
- *Rutinerna kring matkön ska ses över och ändras till en bättre och lugnare situation.*
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
 Skolans personal har funnits närvarande när maten serverats och detta har lett till ett större lugn. Rutinen att personalen informeras från restaurangen om maten blir försenad har fungerat bra.
- *Skolan ska se över möjligheten att ha större bord vid skolluncherna, så att fler elever kan sitta tillsammans.*
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
 Detta har gjorts!
 Under läsåret har personalen även provat olika placeringar av borden och sett att eleverna uppskattat variation vad gäller bordsplacering.
 Under våren har en altan byggts till restaurangen med sittgrupper utomhus och detta har gett bättre möjlighet till att även sitta ute.
- *Matvärdar ska tas bort och ersättas med att varje elev och lärare själva är ansvariga för den plats man suttit vid.*
Ansvarig: Lärare Boel Jeppsson
 Detta har gjorts!
- *Skolan ska diskutera och förankra begreppet pedagogisk måltid bland personalen.*
Ansvarig: Lärare Nils Malmström
 En policy för den pedagogiska måltiden utformades så här:

Pedagogisk måltid innebär att pedagogen äter tillsammans med eleverna i syfte att skapa förutsättningar för en lustfylld måltid med en positiv matupplevelse som resultat. Pedagogen ska vara ett stöd för eleverna och främja goda rutiner för bordsskick, social samvaro och skapa en lugn atmosfär vid måltiden. Pedagogen bör i möjligaste mån vara en förebild när det gäller att smaka på allt och äta något från salladsbuffén.

- *Eleverna ska inspireras till att äta grönsaker vid varje måltid.*

Ansvarig: Skolsköterska Gunilla Lundgren

Detta har gjorts!

- *Skolan ska arbeta med elevernas attityd och inställning till maträtter med fisk.*

Ansvarig: Lärare Anja Fröjdegård

Detta har gjorts!

- *Skolan ska se till att samtliga lärare blir involverade och aktiva när skolan bjuder in gäster.*

Ansvarig: Lärare Nils Malmström

Detta har gjorts!

- *Medarbetarsamtalen för skolans lärare ska förbättras och vidareutvecklas.*

Ansvarig: Rektor Annika Savelind

Mallen för vad medarbetarsamtalet skulle handla om ändrades helt. Frågeställningar kring lärarnas ledarskap, relationer, empati och utveckling blev istället utgångspunkten. Frågeformuleringarna var framtagna från boken "Etiskt ledarskap med fokus på skolan" av Robert J. Starratt.

13. Bilaga 1: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 7-9 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Medelvärdet i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medelvärde
Jag trivs på skolan	2	7		2	2,82
Jag har alltid någon att vara med på rasterna	8	2		1	3,55
Jag känner mig trygg på rasterna	8	2		1	3,55
Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna		1	5	5	1,64
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna	2	6	2	1	2,82
Jag känner mig trygg när vi har grupparbeten i skolan	3	7		1	3,09
Jag känner mig trygg i omklädningsrummet när vi har idrott	6	3	1	1	3,27
Jag känner mig trygg när vi åker i skolbussen	5	2	2	2	2,91
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig		4	4	3	2,09
Elevrådet utvecklar skolan positivt		6	3	2	2,36
Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person	4	3	1	3	2,36
Utvecklingssamtalet ger mig möjlighet att se hur jag ligger till i skolans ämnen	5	3	1	2	3,0
När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	3	3	2	3	2,55

Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna i skolan	2	2	4	3	2,27
Morgonsamlingarna är givande och det ger mig ny kunskap	1	1	4	5	1,82
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig nya kunskaper	3	3	2	3	2,55
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig möjlighet att få ställa mina frågor som jag hade	5	3	1	2	3,0

Lärarna i skolan är uppmärksamma och reglerar om någon blir kränkt i skolan	1	7	1	2	2,64
Jag har minst en vuxen i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	4	3	1	3	2,73
Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	1	3	1	5	2,0
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	5	5		1	3,27
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	6	4		1	3,36
I vår klass vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	2	1	5	3	2,18
Jag har än mer funnit min unika egenart	4	5	1	1	3,09
Jag har gjort personliga framsteg och övervunnit svårigheter	7	3		1	3,45
Jag har utvecklat min förmåga att leva mig in i och förstå andra människors situation	4	6		1	3,18
Jag har utvecklat min respekt för andra människors egenvärde	4	6		1	3,18
Jag har blivit bättre på att agera utifrån andra människors bästa	3	6	1	1	3,0
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett kön	2	6	1	1	2,9
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett etnicitet	5	5		1	3,27

Möjligheterna för varje individ är lika oavsett religion eller annan trosuppfattning	8	2		1	3,55
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett funktionshinder	6	3	1	1	3,27
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck	6	3	1	1	3,27
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett ålder	2	3	5	1	2,55
Temadagen med den samiska kvinnan Helena Dådring gav mig ökad förståelse och kunskap om andra människor	2	4	3	2	2,55

14. Bilaga 2: Sammanställning av enkät för eleverna i åk 4-6 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Medelvärdet i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medelvärde
Jag har alltid någon att vara med på rasterna	9	1			3,9
Jag känner mig trygg på rasterna	9	1			3,9
Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna		1	5	4	1,7
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna	3	4	3		3,0
Jag känner mig trygg när vi har grupparbeten i skolan	5	3	2		3,3
Jag känner mig trygg i omklädningsrummet när vi har idrott	5	3		2	3,1
Jag känner mig trygg när vi åker i skolbussen	8	2			3,8
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	2	4	3	1	2,7
Elevrådet utvecklar skolan positivt	2	4	3		2,89
Utvecklingssamtalet är viktigt för min utveckling som person	3	3	4		2,9
Utvecklingssamtalet ger mig möjlighet att se hur jag ligger till i skolans ämnen	1	6	2		2,89
När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	3	5	2		3,1
Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna					

i skolan		3	6		2,33
Morgonsamlingarna är givande och det ger mig ny kunskap	2	3	5		2,7
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig nya kunskaper	2	1	6		2,56
Årets temadagar om Sex och Samlevnad gav mig möjlighet att få ställa mina frågor som jag hade	5	3	1	1	3,2

Lärarna i skolan är uppmärksamma och reagerar om någon blir kränkt i skolan	2	7	1		3,1
Jag har minst en vuxen i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	4	4	1		3,3
Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	2	4	4		2,8
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	4	5	1		3,3
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	4	5		1	3,2
I vår klass vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	2	7	1		3,1
Jag har än mer funnit min unika egenart	3	5	1		3,2
Jag har gjort personliga framsteg och övervunnit svårigheter	5	5			3,5
Jag har utvecklat min förmåga att leva mig in i och förstå andra människors situation	3	6	1		3,2
Jag har utvecklat min respekt för andra människors egenvärde	2	7	1		3,1
Jag har blivit bättre på att agera utifrån andra människors bästa	3	7			3,3
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett kön	4	5		1	3,2
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett etnicitet	4	4			3,5
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett religion eller annan	5	3	2		3,3

trosuppfattning					
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett funktionshinder	4	5			3,4
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck	5	2			3,7
Möjligheterna för varje individ är lika oavsett ålder	4	4	2		3,2
Temadagen med den samiska kvinnan Helena Dådring gav mig ökad förståelse och kunskap om andra människor	3	5	1	1	3,0

15. Bilaga 3: Sammanställning av enkät för eleverna i åk F-3 vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-22

Medelvärdet i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medelvärde
Jag har alltid någon att vara med på rasterna	6	2			3,8
Jag känner mig trygg på rasterna	5	2		1	3,4
Rastvärdarna är aktiva och synliga på rasterna	2	1	2	3	2,3
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna	4	2	1	1	3,1
Jag känner mig trygg när vi har grupparbeten i skolan	4	2	1	1	3,1
Jag känner mig trygg i omklädningsrummet när vi har idrott	3	3		2	2,9
Jag känner mig trygg när vi åker i skolbussen	6		1	1	3,4
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	3	2	1	2	2,8
Elevrådet gör roliga och positiva saker för alla eleverna	6		1	1	3,4
Jag tycker att utvecklingssamtalen är bra och viktiga	4	1	1	1	2,8
Jag blev glad när jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest	6		1	1	3,4
Jag gillar morgonsamlingarna	3	2	1	2	2,8
Lärarna i skolan ser om någon elev blir ledsen och gör något åt det	5		1	2	3,0

Jag har minst en vuxen i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	5		2	1	3,1
Jag har två till tre vuxna i skolan jag kan gå till om jag har ett problem	4	1		3	2,8
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag själv inte håller med om.	5		2	1	3,1
Jag vågar alltid säga vad jag tycker	7			1	3,6
I vår klass vågar alla säga vad han/hon tycker och känner	5	1	2		3,4
Jag respekterar andra människor	5		2	1	3,1
Jag kan leva mig in i och förstå andra människors situation	4	2	1	1	3,1
Jag kan tänka mig in i mina kompisars situation och tänker därför på vad jag gör och säger	5	2		1	3,4
Jag har blivit bättre på att tänka mer på mina kompisar	5		2	1	3,1
Jag tycker att flickor och pojkar får göra likadant på vår skola, att flickor och pojkar blir behandlade på samma sätt	5		1	2	3,0

16. Bilaga 4: Sammanställning av enkät för lärarna vad gäller skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplan gjord 2013-04-18

Medelvärdet i högerkolumnen är uträknat genom att multiplicera antalet elever i kolumnerna med 4 för instämmer helt, 3 för instämmer till stor del, 2 för instämmer till viss del och 1 för instämmer inte alls. Dessa har sedan lagts ihop och därefter dividerats med antalet elever.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls	Medelvärde
Jag är aktiv som rastvärd under rasterna		4	1	2	2,29
Rastvärdarna gör att eleverna känner sig trygga på rasterna	2	3	1		3,17
Jag är medveten och har alltid en strategisk plan inför gruppindelningar och dylikt	2	3	2		3,0
Jag är en ledare som förmår eleverna att konfrontera sina problem		5	2		2,7
Jag lär eleverna att hantera olika sätt att hantera konflikter när de uppstår på lektioner och raster	2	3	2		3,0
Jag är lugn och sätter säkerhet alltid i första rum när jag kör transporter under skoltid	7				4,0
Jag känner att skolans likabehandlingsplan är viktig och berör mig	6	1			3,86
Jag känner mig trygg under mitt arbete i skolan	7				4,0
Jag känner mig delaktig i elevrådets aktiviteter	2	3	2		3,0
Medarbetarsamtalet är viktigt för min utveckling som person	4	2	1		3,43
Medarbetarsamtalet ger mig möjlighet att se hur jag fungerar som lärare i skolan	5	1	1		3,57
Jag upplever att jag leder delar av Medarbetarsamtalet	6	1			3,86

När jag läste diplommet jag fick på årets Nobelfest blev jag positivt berörd av det som stod där	7				4,0
Årets Nobelfest stärkte gemenskapen mellan eleverna och lärarna i skolan	4	2			3,67
Morgonsamlingarna är givande och det är bra för samhörigheten på skolan	7				4,0
Lärarna på skolan behandlar varandra med respekt	6	1			3,86
Jag känner att det jag gör på min arbetsplats är viktigt och betydelsefullt	7				4,0
Jag vågar alltid säga vad jag tycker på morgonsamlingarna	6				4,0
Jag vågar alltid säga vad jag tycker på arbetslagsträffarna	6	1			3,86
Det finns minst en elev på skolan som har förtroende för mig och vågar komma till mig vid behov	6	1			3,86
Det finns flera elever på skolan som har förtroende för mig och vågar komma till mig vid behov	4	3			3,57
Jag är uppmärksam och reagerar om någon blir kränkt i skolan	4	3			3,57
Jag är koncentrerad på och känslig för eleverna signaler	5	2			3,71
Jag förmedlar budskapet att man har rätt att vara den man är	7				4,0
Det finns personer på skolan jag har förtroende för och kan gå till om jag har ett problem	7				4,0
Jag respekterar alltid vad andra tycker även om det är något jag					

själv inte håller med om.	7				4,0
Under mina lektioner vågar de flesta säga vad han/hon tycker och känner	5	1	1		3,57
Under mina lektioner vågar ALLA säga vad han/hon tycker och känner	1	3	3		2,71
Jag tycker det är lugnt och skönt vid skolluncherna.		3	3		2,5
Temadagen med den samiska kvinnan Helena Dådring gav mig möjlighet att prata med eleverna om ökad förståelse och kunskap om andra människor	2	1	2	1	3,0